

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne.

Stane na leto K 10

1/2 leta 5

1/4 " 2.50

Posamične številke stanje 8 vrn.

Na naročila brez doposlano naročilne se ne oziroma.

SOČA

Telefon št. 88.

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. na desno.

Upravništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v Goriški Tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Oglasi in poslanice se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 16 lin., 2-krat 14 lin., 3-krat 12 lin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in vpisi v uredniškem delu 30 lin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Boj za avstrijsko Nizzo.

Mal jubilej praznujemo, štiridesetletnico, odkar je izdal grof Czörnig obširno delo o Gorici, ki je nosilo ponosen naslov — avstrijska Nizza. Ob štiridesetletnici pa zaman prisluškujemo na vse strani, da bi slišali — Gorica, naša avstrijska Nizza. Druga mesta si prisvajajo danes ta naslov, Gorica se je pa umaknila s svojega mesta in vstopila je v vrsto malih provincialnih mest, ki živé le od tovaštva, šol in uradnikov. In vendar je v času teh štiridesetih let ostalo podnebje Gorice isto, in vendar je ostala Gorica njena čudovita okolica in vendar je dobila v teh letih Gorica novo železnico, ki jo je zvezala z vsem severom.

Ali v teh letih je pa tudi ostalo Gorici laško mestno gospodarstvo in zato je bil zaman trud grofa Czörniga, zato so zaman vsi naravni zakladi Gorice. Napisati bi morali knjigo, če bi hoteli le površno omeniti vse pomanjkljivosti laškega mestnega gospodarstva. Vprašajte Nemca o tem gospodarstvu in zakličite vam, da je to škandal za Gorico, vprašajte Laha, ki ni član kamore in pove vam isto in če vprašate Slovence, zagledate žareč pogled in stisnjeno pest, ker vse mestno gospodarstvo je samo krivica proti Slovincem. Iskati morate po atlantu, da najdete prestolno mesto kake kronovine, ki nima izvedene kanalizacije, ki nima izpeljane ga popolnega vodovodnega omrežja, ki je brez vseh socialnih institucij, ki se ponauša s tako visokimi dolgoti, ki le s prahom agitira za promet s tuji.

Leta in leta že vlada v Gorici klika Lahov, leta in leta so že kamoraši gospodarji v Gorici, pa v vseh teh dolgih letih niso znali izvesti nobene druge reči, ko da so učili svoje ljudi, klicati čora i ščavil, da so mogli na podlagi narodnega boja gospodariti dalje. Kdor ne veruje, da nima koriško mestno prebivalstvo primere v Avstriji, ta naj pogleda enkrat v Staro Gorico, na A. J. Revičico, ta naj popraša tiste srečne meščane in slišal bo zanimivosti in umetnosti laškega mestnega gospodarstva, da ostrmi. Naj pa nikdo ne sili po Kurzu, ker nekaj peska za v oči je le potrebno. Laško mestno gospodar-

stvo je krivo, da ne pravi nihče več — »Gorica naša avstrijska Nizza«.

Mi pa hočemo, da si pribori Gorica nazaj svoj ponosni naslov, mi hočemo, da pride tudi tujski pritok v Gorico — zato smo v boju z onimi, ki s svojim gospodarstvom preprečujejo vse to.

Nobena stvar ni na svetu nemogoča. Laško gospodarstvo je nastalo, zato more in mora tudi prenehati. Konec laškega gospodarstva pa bo, ko si bo vsak meščan svest tega, da ima v roki silno orožje, s katerim lahko uniči škodljivce mesta, konec sedanje magistratne stranke bo, ko bo znal vsak uporabiti glasovnico tako, kakor to zahteva blagor mesta.

Z volilnim listkom, z glasovnico hočemo vreči sedanje mogotce z njih sedežev, pa naj se ti branijo, kakor se hočejo. Naj se branijo z najstarejšim volilnim redom, ki je najkonfuznejši v vsej Avstriji, naj se branijo s podkupljenimi ljudmi in s terorizmom, vsa njih obramba bo brezuspešna, če se meščani zavedajo, kaj je njih blagor in kdo uničuje mesto.

Letos nastopamo Slovenci prvič pri volitvah v goriški mestni svet. Nastopamo pod neugodnimi razmerami, a kljub temu moremo nastopiti uspešno. Naj nikogar ne preplaši, če bi nastopili osamljeni, če bi videli povsodi ljudi, ki govore zaničljivo o mestnem gospodarstvu, ki govore o laški irredenti, sami pa volijo za njo. Naša čast in naš ponos je, da se borimo, četudi sami za procvit mesta! Naj uživajo darove našega boja tudi ti, ki so danes proti nam, naj bodo parasiti naše požrtvovalnosti, našega dela.

Ker hočemo, da postane Gorica zopet Avstrijska Nizza, zato kličemo v volilni boj goriške Slovence, da rešijo narodno čast in blagor mesta.

Vsi Slovenci v boj za slovensko Nizzo!

Naše železnice in slovenščina.

Nedavno izdani uradni list c. kr. drž. žel. ravnateljstva v Trstu razglasa nekatere naredbe c. kr. žel. ministerstva. Med drugim se priporoča, da se napravijo v

boljšo orijentacijo občinstva na železniških sprejemnih poslopih kolikor mogoče dobro vidljivi in čitljivi

postajni napisi

in kolikor mogoče v velikem številu, istakto tudi na peroniških svetilkah, klopeh na peronu itd.

Ker ni izključeno, da dobi tem povodom tudi goriška postaja napise, opozarjamo tržaško ravnateljstvo na vilhar, ki je že enkrat izbruhnil zaradi postajnih napisov v Gorici, ker se ni upoštevalo narodnostnih razmer.

Na postajah na Gorenjskem so bili — zdi se nam, so še sedaj ponekod — dvojezični napisi tako razvrščeni, da je bil ta slovensko-nemški, drugi nemško-slovenski itd. — Mi stojimo na stališču: na postaji v slovenskih krajih napise v slovenskem jeziku, v narodno mešanih krajih po večini: ali slovensko-nemški ali nemško-slovenski napisi.

Notranji uradni jezik železnic je nemški, a da bi morali biti zaradi tega napisi na postajah na prvem mestu nemški, ne uvidevamo. Kaj bi naj pač imeli napisi zunaj na pročelju postaj opraviti z notranjim uradnim jezikom!

Vzroke, zakaj se naše ljudstvo toliko zanima za napise na postajah, bi bilo nepotrebno razkladati, ker leže na dlani.

Slično kar smo povedali gledé napisov, velja tudi za najrazličnejše

objave, tarife, razglase, vozne rede

itd., ki so razobešeni na peronih, v vestibulih in čakalnicah ter pri blagajnah.

Izgovor na večje stroške pri tisku ne drži, če se gre za to, zadovoljiti ljudstvo in ustreči upravičeni njegovi želji — sicer pa bi bilo večjih stroškov komaj par kronic, ki pri takem ogromnem podjetju, kakor so železnice, ne pridejo v poštev.

Za ozkotirno železnico Trst-Poreč se izdajajo razni lepaki in prvem mestu z laškim besedilom in zaradi tega se še kolesa niso nikdar ustavila in tudi notranji uradni jezik še ni trpel nobene škode. Kar si lahko privoščijo progica Trst-Poreč, bi lahko uprava c. kr. drž. železnic privoščila tudi drugim progam in zgodilo bi se — morebiti prvič — da bi se v Slovincu vzbudil sum o pravičnosti naših upravnih oblasti.

žen, mati takrat 16 letne lepe Zenab, je sprejela v posete francosko gospodo in vrnila posete s hčerko. V lišči neke francoske dame je videl Napoleon lepo Zenab. Bila je res krasna, vitka devojka, ognjenih oči, spominjala je na najlepše slike starih Egipčank.

Napoleon, ki je baš takrat prvikrat čul o nezvestobi svoje Jozefine, se je hotel utolažiti v čarih lepe orientalki. Ni mu bilo težko, z laskavimi besedami in darovi premamiti neizkušeno dekle, ki se mu je skoro udala z dušo in telesom. Ali ta roman je trajal le malo časa. Že po preteku nekaj tednov je Napoleon zapustil lepo Zenab in se je povsem posvetil dražestni Pavlini, soprogici oficirja Fourésa. Pavlina je kmalu izgnala Egipčanko iz generalove hiše. Predno se je to zgodilo, jo je še osmešila pred Napoleonom, ker jo je oblekla v pariški modni kostum, v katerem je bila videti jako neokretna in nevšečna.

Tragičen konec je sledil po odhodu francoskih zmagonosnih čet iz Egipta. Prišli so sluge mogočnega vezirja v Ka-

jiru in odvlekli so nesrečno Zenab pred sodnijo. Sramota, ki jo je storila hči najodličnejšega plemiča vsemu narodu, je zahtevala strogo kazen.

Pred sodniki je uboga Zenab priznala svoj greh in oče se je po tem priznanju odrekal svoje hčere. Zaman je prosila milosti. Niti jok niti ponižne prošnje njene matere je niso mogle rešiti. Sam El Bakri je potisnil svojo ženo skozi vrata in zakril si oči, ko je glava nesrečne njegove hčere padla pod sekiro brezčutnega krvnika.

O ženskih solzah. — Razni narodi in pesniki imajo razno mnenje o ženskah in njihovih solzah. Najbolje mnenje imajo Hebrejci, ki pravijo, da se žena, ki veliko plaka, hitro razžalosti. Drugi narodi pa imajo čisto druga mnenja. Stari Rimljani so trdili, da joče ženska le za to, da podkrepi laž. Italijani pravijo, da niso ženske solze vredne počenega groša. Španci pa trde: »Priatelj, ne hodi ganjen od ženskih solz, ker žena nosi smeh in jok v istem žepu.« Star nemški pregovor pa pravi: Ženska se z enim očesom joče, z drugim pa smeji. Ženske solze torej ne veljajo

Kartonski vozni listi

se izdajajo na postajah v področju c. kr. drž. žel. ravnateljstva v Trstu do drugih postaj istega ravnateljstva z dvo- ali trojezičnim besedilom, nasprotno pa so do postaj beljaškega ravnateljstva le tedaj dvojezični, če ima dotična postaja na pročelju dvojezični napis. Na ta način se Slovincem ne more peljati v Celovec ali Beljak, ampak le še na »Klagenfurt« in »Villach« in na ta način nastane na voznih listkih strašna birokratska godlja kakor:

»Plava-Plave — Klagenfurt Hauptbf. — über Rosenbach — čez Pod Rožčico — 3. Pers. Zug — osebni vlak« — ali pa takle nestvor: »Dobrawa-Dobrava« — Wien Westbahnhof« itd.

Ljubi moj Tominec! Ko se hočeš peljati v Beljak ali Celovec, nič se ne čudi če te odpravijo v »Villach« ali »Klagenfurt«. Na Beljak se je zrušil Dobrač, Celovec pa je požrl strašni lintver... In ti moj Krašavec! — Če bi se ti zazdelo kedaj pogledati tisto slavno bojišče, kjer je tako pošteno slovensko obdeloval naš vrli Martin Krpán napihnjenega Brdavca, kar na svojo kobilico se skobacaj, pa jo krevsljaj lepo po domače naprej — prej boš priromal s svojo zvesto kobilico na Dunaj, kakor z železnico, kajti vedi: Z železnico sploh ne prideš na Dunaj — — — »Če se hočeš nach Wien« voziti, moraš zunaj »trebuh pustiti!«

Šalo ob stran!

Celovec, Beljak, Dunaj itd. itd. — so mestna imena, ki jih naše ljudstvo ne samo pozna, ampak splošno rabi, so imena, ki jih rabijo tudi oblastva; ne moremo si torej razlagati, zakaj se jih boji železniška uprava. Saj vendar nima strahu, da bi se pohujšal nad slovensko označbo kak nemški sprevodnik ali kak nemški portir, ki ima voznj listek pregleda:

»Celovec in Beljak in Dunaj itd. nimajo slovenskih napisov; torej jih na listkih tudi ne smemo označiti slovensko«, poreko.

Da postaja v Celovcu in Beljaku in še marsikaka druga postaja nimajo tudi slovenskega napisa, je res in prav žalostno, pa še ne opravičuje gori omenjenega nedostatka. Postaja v Gorici nima sploh še nobenih napisov. Ali se naj zaradi tega označuje s kilometersko oddaljo n. pr.:

dosti. Pa to je menda le v teoriji, v resnici pa je drugače!

Kralj Vikte Emanuel II. — republikanec. — Francoski grof Maudgny je izdal svoje »spominke« iz lombardske vojne leta 1859. pod Viktorjem Emanuelom II. Maudgny je bil pozneje diplomatski zastopnik Francoske na raznih mestih. V svojih »spominih« govori tudi o svoji avdijenci pri Viktorju Emanuelu leta 1872, v kateri je on obžaloval padec Napoleona III. Viktor Emanuel je rekel: Nikdar ne pozabim, kaj je bil za Italijo cesar Napoleon III. Ali takim neprilikam smo mi vsi podvrženi, to je usoda, ki lebdi nad nami, in more zadelj danes tega jutri onega. Jaz pa sem s tem obračunal in si ne ubijam glave radi tega, ker jaz sem republikanec.

Belgijski kralj Leopold II. je bil malo pred svojo smrtjo, na mednarodnem sestanku trgovskih zbornic v Monsu. V pogovoru z nekim Francozom je vprašal tega za njegovo politično prepričanje. Francoz: »Jaz sem republikanec«. Kralj Leopold: »Takega luksusa si jaz ne morem dovoliti, to mi brani moj metier!«

Mali listek.

Ljubavni roman Napoleona v Egiptu.

Pariška »Revue« primaša nekaj še neobjavljenih dogodkov iz Napoleonovega vojskovanja v Egiptu. Med drugim pripoveduje omenjeni list o interesantnih ljubavnih odnosih med Francozi in egiptovskimi ženami. In tudi Napoleon je ljubinkal z neko lepo Egipčanko. Hitro po porazu Mamelukov so prišli zmara valci v intimni stik z Egipčankami. Dotikljeje z zmagovalci je deloval na žene kakor osvobodjenje iz sužnosti, katero so trpele doslej v haremah. Spoštovanje in nežna pazljivost francoskih oficirjev do njih, to je bilo za nje pravi pozemski paradiz. Ali večina teh žen, ki so se udale Francozom, so plačale po njihovem odhodu iz Egipta svoje rajsko uživanje s strašno smrtjo.

Zalosten primer take usode je bila neka Zenab, hči šejka El Bakri. Ljubinka Napoleona Velikega. Šejk je bil poglavar egiptovske aristokracije in potomec preroka Muhameda. Jedna izmed njegovih

Shod v Kobaridu.

V nedeljo 15. marca ob 2. uri popoldne se bo vršil v Kobaridu v občinski vojašnici

javen shod.

DNEVNI RED:

Poročilo o političnem položaju v deželi

Poročata poslanca Miklavič in dr. Podgornik.

Slovensko politično društvo.

»Vozni listek veljaven od Podmelca do km 151,9«!!

Logično bi bilo, četudi neumno...

V slučajih, da postaje nimajo kartonskih vozniških listkov do namembne postaje, izdajajo se takomenovani

blanko-listki,

kateri so sestavljeni tudi za slovenske kraje v »nemško-laško-slovenskem« jeziku. Za tistih par kilometrov železnice, ki teče po laških tleh, se dobé samo dvojezične tiskovine, na slovenskih tleh ležeče postaje pa se morajo posluževati tiskovin, na katerih je slovenščina še le na tretjem to je zadnjem mestu.

Ce mora napraviti postaja ali postajališče ali sprvodnik kak blanko-listek (trojezičen pri nas, kakor rečeno!), izpolni ga gotovo samo v nemščini. Temu se ni čuditi. Od uprave ni v tem obziru nobenih jasnih direktiv; uslužbenec torej, ki bi se v mnogo slučajih sam rad izognil neljubim kritikam in pikrim opazkam in prerekanju z občinstvom, radi tega ne ve, ali sme listek izpolniti, kakor bi odgovarjalo zahtevi občinstva in kakor bi bilo edino pravilno, oziroma si pri znanih razmerah ne upa spreminjati obstoječega krivičnega običaja. Kak smisel ima to, da pač dobim listek tretjega razreda do Škofjeloke, doplačilni listek za drugi razred pa le v »Bischofack«, kako nesmiselno je, da se lahko peljem iz postaje A v tretjem razredu s kartonskim listkom do Medvod, v drugem razredu pa — ker v A ni kartonskih listkov za 2. razred — z blanko-listkom samo do »Zwischenwässern«.

O listkih za delavce, transporte,

Vse že povedano velja v polni meri spremljevalce itd. ni ne govorimo. tudi gledé

odprave prtljage.

Prtljažni listki za lokalni promet so trojezični (nemško-laško-slovenski), izpolnjujejo se nemško, za promet s tujimi železnicami n. pr. z južno železnico so pa samonemški in se seveda tudi samonemško pišejo.

Ker že vladajo pri osebnem in prtljažnem prometu take razmere, bi bilo neverjetno, če bi bilo kaj boljše pri sprejemu in oddaji brzovoznega in tovornega blaga.

Pošiljalac blaga dóbi pač morda dvojezično tiskan t. i. nemško-slovenski sprejemni list, v kolikor pa je isti izpolnjen od postaje, je vse besedilo nemško.

Oddal si sodček — recimo — brinjeva v Zafičino, postaja pa ti potrdi, da je prejel »I Fass Wachholderbrantwein« za »Sittich«. Če hočeš vedeti, kaj so ti potrdili, na se potruji k učitelju ali župniku ali občinskemu tajniku, ti že tam povedo, ali je prav.

Slovenski vozni list — slovenska sprejemnica!

Objave o dospelém blagu, ki se pošilja po pošti ali dostavljajo po železniških uslužbenecih, so večinoma spisane nemško, tako da prejemalec dostikrat ni ve, po kaj naj gre na postajo.

Povzetni, vložni, depozitni listki, protokoli o poškodovanju blaga itd. itd. — kdo bi našteval množico tiskovin namenjenih strankam — vse se izpopolnjuje skoro izključno v nemščini.

Kakor vemo, obstaja predpis, da se morajo pri blagovnem prometu listki (sprejemni listek, objava), ki so namenjeni strankam, pisati v jeziku, v katerem je spisan vozni list; gledé drugih strankam namenjenih listin nam ni znano, obstojajo-li taki izrecni predpisi oziroma so-li dovolj jasni in uslužbenstvu znani.

Odprava nedostatkov.

Stvar uprave je, da odstrani sama korenito in v najkrajšem času navedene in druge neomenjene nedostatke; naša javnost pa bodi pozorna, na se v prihodnje ne bodo več kršile naše najprimitivnejše jezikovne pravice.

Proti divjaštvu na Revoltelli.

»Pravičnost« naše vlade je za hip udušila vsak poizkus jugoslovanskega divjaštva na Dunaju, da manifestira za dostojnost na vseučilišču, znana dvojna mera vlade ni dovolila jugoslovanskemu divjaštvu, da nastopi proti mafiji na visoki šoli, končno pa je moglo divjaštvo le govoriti in vsled vladnih šikan ni govorilo le proti divjaštvu temveč tudi za jugoslovanske misel.

Včeraj se je vršilo na Dunaju sijajno protestno zborovanje proti znanim dogodkom na Revoltelli. Nad 300 jugoslovanskih visokošolcev vseh narodnosti, vseh struj se je zbralo, da manifestira za kulturo na univerzi in za jugoslovanski Trst. Zborovanje je otvoril Dalmatinec Trešić-Pavičić, nakar je bil izvoljen za predsednika Slovenec Koder.

Prvi govornik

Slovenec Vrtovec

je poročal o dogodkih na Revoltelli in primerjal te dogodke z zahtevo Italijanov po laškem vseučilišču v Trstu. Govornik obžaluje, da so glasovali nekateri slovanski poslanci za laško vseučilišče, kljub temu, da so poznali slovenske zahteve. Kam privede laška univerza v Trstu, so ti dogodki najjasnejše pokazali.

Burno pozdravljen je nato govoril

Hrvat Trešić-Pavičić.

Kot sin Dalmacije je slikal, kako se priseljujejo v Trst Dalmatinci, ki si pa ne ohranijo svoje narodnosti in umetno množé laštvo Trsta. Ali danes že vstaja naša obramba in ta obramba ima že v sebi tako moč, da sama uniči laški Trst in dvigne nad Trstom slovensko trobojnico.

Zadnje boje za slovensko vseučilišče je opisal tretji govornik

Slovenec Virant.

Pojasnili je praznoto raznih kulturnih gesl, na podlagi katerih so nekateri slovanski poslanci, osobito prof. Masaryk glasovali za laške vseučiliščne zahteve in smatrali nas za protikulturne, ker smo bili proti laški univerzi v Trstu. Dogodki na Revoltelli so dokazali upravičenost našega nasprotovanja. Odično je tudi zavrnil izgovarjanje vlade, da nima denarja za slovensko vseučilišče, ko ravno izdatki za Albanijo pričajo o nasprotjem.

Za jugoslovansko idejo je govoril nato Srh Mijatović.

Živahno pozdravljen je govoril nato vseučiliški docent,

dr. Bogomil Vošnjak.

Slovensko vseučiliško vprašanje ni le samo slovensko, temveč splošno jugoslovansko. Zato je potrebno, da se združi vsa jugoslovanska mladina v nacionalni ideji in ta mladina bo vzor vsemu ostalemu narodu. Predvsem pa je naloga mladine, da vzbudi narodno zavednost med vsemi tržaškimi Hrvati in Srbi, da ne postane Trst le slovenski, temveč tudi hrvaški in srbski. Večno hvalisanje italijanske kulture spada med staro šaro, kajti analfabetska statistika najjasneje dokazuje, da imajo Slovenci večjo pravico govoriti o kulturi, ko tržaški Italijani, ki proslavljajo svojo kulturo z divjaštvom. A ne samo kulturno smo kot Italijanom, tudi v vsakem drugem oziru smo napredovali in danes lahko mirno vzprejemo laški bojni klic: Trieste o nulla! Da, Trieste o nulla, Trst bo slovenski ali ga pa sploh ne bo!

Na to sta Slovenec Geržina in Hrvat Kuvačić predlagala sledeče

resolucije:

Jugoslovanski dijaki na Dunaju, zbrani dne 11. marca l. 1914:

I. z ogorčenjem protestirajo proti brutalnim italijanskim nasilnostim na trgovski visoki šoli Revoltelli v Trstu, izražajo svojim jugoslovanskim tovarišem svoje iskrene simpatije, se izjavljajo žnjimi popolnoma solidarni ter jih pozivljajo, da vztrajajo v boju za svoje pravice;

II. pozivljajo vlado, da uporabi vsa sredstva, da prepreči ponovitev takih izgrediv in da omogoči jugoslovanskemu dijaštvu, da se bo moglo mirno in nemoteno posvečati študijam na tej visoki šoli;

III. opozarjajo merodajne činitelje na potrebo, da se v doglednem času ustanovi v Trstu visoka šola trgovskega in gospodarskega značaja, ki bo pristopna vsem južnoavstrijskim narodom;

IV. opozarjajo vlado in vso avstrijsko javnost na izgrede na Revoltelli, ki so nov dokaz, da bi bilo italijansko vseučilišče v Trstu edino le torišče za italijanske šovinistične provokacije in da je zato Trst najnepriljubnejše mesto za italijansko vseučilišče;

V. pozivljajo jugoslovanske poslance, da z vsemi sredstvi preprečijo ustanovitev italijanskega vseučilišča v Trstu, v tej najvažnejši točki in naravnem gospodarskem in socialnem središču Jugoslovnanov;

VI. da preprečijo vsako drugo rešitev italijanskega vseučiliškega vprašanja tako dolgo, dokler ne izpolni vlada visokoškolskih in drugih šolskih zahtev Jugoslovnanov, zlasti pa reciprocitete zagrebškega vseučilišča.

Občinske volitve v Gorici.

Doba reklamacij

je potekla z včerajšnjim dnevom. Podanih je s slovenske strani, kakor tudi z italijanske, reklamacij primerno razmerju strank. Narodni odbor je pridno delal in naši slovenski volilci v mestu so se radi odzivali vabilu za upogled v imenike in za reklamacije ter so v obilnem številu dohajali po informacije in prinašali potrebne dokumente za reklamacije. Včasih je bila pisarna kar oblegana.

Upisanih volilcev

v volilne imenike je:

v III. razredu 950 volilcev;

v II. razredu 1100 volilcev;

v I. razredu 800 volilcev.

Elaborat našega slavnega magistrata se krije v I. in II. razredu s sedanjim elaboratom, ali v tretjem je magistrat izkazoval volilcev 1300, sedaj pa jih je v imenikih 950. Torej okoli 400 volilcev manj! Magistrat jih je potreboval 1300 za slučaj, če bi opozicija nastopila proti kamori in potem pa: ali se ne prime vsak za glavo, ko vidi, da je v tretjem razredu manj volilcev nego v drugem?! Magistrat je hotel imeti vendar še tako lepo naravno razvrščeno število volilcev: v tretjem razredu največ, v drugem manj, v prvem najmanj, ali sedaj, ko ni več magistrat sestavljal volilnih imenikov, se je pokazalo, da je v tretjem razredu manj volilcev nego v drugem! In v prvem jih je skoro toliko kot v tretjem! Koliko je torej ljudi v Gorici, ki volijo pri volitvah v državni in deželni zbor — pri mestnih volitvah pa nimajo nobene besede. Kako nujno je potrebna sprememba starega mestnega statuta, kako nujna uvedba splošne in ednake volilne pravice za mestne volitve!

Pokazalo se je, kako se je v Gorici doslej malo skrbelo za vredno upisovanje prebivalstva, pokazala se je skrajna pomanjkljivost mestnega anagrafičnega urada: glede bivališč strank posebno je bilo treba obilo prememb.

Zanimanje za volitve

je bilo veliko v času reklamacijske dobe in to zanimanje se vzdržuje.

Dolžnost vseh mestnih Slovencev, volilcev in nevolilcev je ta, da agitirajo za volitve, da bodrijo volilce in gredo na roko Narodnemu odboru.

Volitve bodo

najbrže že koncem tega meseca in začetkom aprila.

Mi mestni Slovenci, moramo na volišče do zadnjega našega volilca. Naš boj gre za bodočnost goriškega mesta, naš boj velja kamori, ki je že skoro upropastila Gorico, naš boj gre proti zastarelemu mestnemu volilnemu redu, ki je za današnje čase pravi škandal.

Naš bojni klic je:

Slovenski volilci v goriškem mestu! Vsi na volišče!

Mi hočemo nov pravičen moderen volilni red za občinske volitve v Gorici!

Mi hočemo temeljite spremembe v mestni upravi!

Mi hočemo biti primerno zastopani v mestnem svetu.

Volilci na noge! Zagrnimo: Dol s kamoro!

Politični pregled.

Parlamentarni položaj se ni prav nič zboljšal, če ni povzročila afera dr. Švihe še večji odpor proti sedanjí vladi. Češki agrarci, socialci in statopravniki nadaljujejo sigurno z obstrukcijo, podpirali jih pa bodo najbrže tudi češki socialni demokrati in mladočehi. Razpust zbornice poslancev je potemtakem skoraj neizogiben.

Volitve na Bolgarskem so pokazale, da nima sedanja vlada zaslombe pri narodu, da je bolgarski narod proti svojemu kralju. Vlada je sicer dobila nezatno večino, a to le s pomočjo mohamedancev, dočim ima združena opozicija večino bolgarskega naroda v svojem narodu. Vladna stranka je dobila 128 mandatov, opozicija pa 117 in sicer kmečka stranka 51, demokrati 26, reformni socialisti 9, pristaši Ciešova in Daneva 10, radikalci 5 mandatov. Kakor vse kaže bo morala vlada odstopiti ali pa pomnožiti nasilje za časa volitev in tretjič klicati volilce k volitvi.

Pomnožitev ruske armade. — Ni še dolgo tega, kar je ruska vlada znatno zvišala rekrutni kontingent. Kakor se pa sedaj poroča, namerava ruska vlada na izrecno željo carja zvišati število rekrutov za 111.000, da bi se na ta način pomnožila ruska armada za 480.000 vojakov v mirnem času. S tem povišanjem bo imela Rusija v mirnem času okoli dva milijona vojakov, torej znatno več, ko Avstro-Ogrska in Nemčija. Ker se Rusija tako dosledno izpopolnjuje v vojaškem oziru in ker tako silno množi svojo armado, pozivljajo nemški listi nemško vlado, da nastopi proti oboroževanju Rusije, magari z vojno, ker drugače postane Rusija premočna in bo potem vsaka vojna že v naprej izgubljena.

Nemčija in Kitajska. — Pred deseti mi leti je še pisaril in govoril nemški cesar o rumeni nevarnosti in pozivljaj Evropejce v skupen boj proti azijskim Mongolom. Danes cvete nemško-kitajska ljubezen, danes igra Nemčija vlogo Angleške in ščuje Kitajce in Japonce v boj proti Rusiji, da bi bila Rusija v slučaju evropske vojne med dvema sovražnikoma. Poleg tega pa izrabljajo Nemci v gospodarskem oziru Kitajsko. Dosegli so razne koncesije in grade železnice, ceste in tovarne. Pa Nemci bi bili nedosledni, če ne bi obenem germanizirali. V ta namen so ustanovili v Tientsinu nemško-kitajsko univerzo in potem te skušajo dobiti s pomočjo njihove reklamne kulture vpliv na novo-kitajsko inteligenco. Pa tudi to se jim obnese. Oče sedanje kitajske republike dr. Suniatsen je čisto v nemških vodah in celo stari luanškaj je vedno bolj prijazen Nemcem. Danes lahko Nemci v resnici z zadovoljstvom gledajo na svojo orientno politiko, če bodo pa njih uspehi še dolgo trpeli je drugo vprašanje, ker končno so jim Angleži že dostikrat zmešali štrene in jim tudi še bodo.

Domače vesti.

Predavanje o rastlinstvu naših Alp, II. del se bo vršilo v soboto, dne 21. marca v Trgovskem domu ob 8. uri zvečer. Predavanje bode pojasnjevalo nad 60 barvastih slik. Seznam podob prinesemo prihodnjic.

Slovensko gledališče v Gorici. — V nedeljo, dne 15. t. m. priredijo naši vrti diletantje velezabavno veseligo: Vleturist. Kdor se hoče od srca nasmejati naj ne zamudi te prilike. Torej v nedeljo vsi v Trgovski Dom.

Radi dogodkov na Revoltelli. Odbor akad. fer. društva »Adrija« v Gorici je sklenil v svoji seji z dne 9. t. m. sledeči protest: Podpisani odbor protestira z ogorčenjem proti nasilstvu in žaljenju od strani Italijanov napram jugoslovanskim tovarišem na tržaški Revoltelli. Istočasno jim izraža popolno solidarnost sedaj in pri vseh nadaljnjih korakih.

Za deželne tajnika je imenovan dosedanji podtajnik dr. Ivan Grusovin, ki je bil pa že sedaj v sedmem činovnem razredu dež. uradnikov in je opravljal posle deželne tajnika.

Iz politične službe. — Za definitivne namestništvene konceptiste so imenovani provizorični namestništveni konceptisti dr. Anton Kraljič v Krku, Fran Svetek v Sežani, dr. Anton Gelcich in dr. Adolf Singer v Trstu ter namestništveni konceptni praktikant Ciril Premrl v Tolminu, dr. Karel Lederer v Trstu in dr. Rudolf Müller v Kopru.

Pevce moškega zbora »Pevsk. in glasb. društva« prosimo, da bi zahajali redno in točno k vajam. Ženski zbor vadi pridno in ker se bližajo koncertu, je nujno potrebno, da je odslej vsaka pevka vaja obiskana polnoštevilno.

Prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand v Miramaru. — Od 7. t. m. dalje biva prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand v gradu Miramar pri Trstu. Z njim je soproga vojvodinja, Sofija Hohenbergova in otroci Sofija, Maksimilijan in Ernest. V spremstvu nadvojvode je dvorni komornik baron Rumerskirch, predstojnik njegove vojaške pisarne Barold in njegov tajnik dr. Horák. Nadvojvoda namerava ostati v Miramaru 6 tednov; napravi več izletov ob istrski in dalmatinski obali, mogoče, da se snide tudi z nemškimi cesarjem, ki bo potoval koncem tega meseca na Krf. — Nadvojvoda se je vozil z avtomobilom po Trstu v ponedeljek popoldne, v torek pa se je bil odpeljal v Krmin, tam je izstopil, hodil po Krminu in hotel obiskati barona Locatellija pa ga ni našel doma. Na to se je nadvojvoda kmalu vrnil v Miramar.

Občinska Kobarid je po uradnem razglasu upisana v osmi razred glede tarifa za vojaško najemščino.

Posl. Kovač in »Novi Čas«. — Poročamo, je poslanec Kovač predlagal, da se v znani tiskovni pravdi spisi proti uredniku »Novega Časa« Antonu Šinigoju odstopijo od porotne sodnje na goriško okrajno sodnijo. »Novi Čas« je radi tega vesel in piše, kakor da je to njegov uspeh. Stvar je pa čisto drugačna. Odgovorni urednik »Novega Časa« Anton Šinigoj je odkraja v preiskavi širokoustno izjavil, da prevzame vso odgovornost za žaljive članke. Kasneje pa je zlezal pod klop ter se skrival za uredniško nemarnost, češ da spisa ni ne čital ne pisal. Mislil si je pri tem, če mu dokaz resnice izpodleti, da vendar ne pade pretrdo, da bo namreč obsojen le radi prestopka uredniške nemarnosti in ne radi pregreška žaljenja časti. Vsled tega umika bi bila seveda stvar poslanca Kovača, da doprinese točen dokaz, da je ravno Šinigoj pisal ali vsaj čital žaljive članke. To je pa jako težko in je vzpričo neznatne inteligence Šinigojeve prav verjetno, da res ni on zagrešil tistih strupenih člankov. Radi zanemarjanja uredniških dolžnosti pa gospoda Šinigoja mnogo hitreje lahko obsodi okrajna sodnija. Če more Šinigoj doprinese le senco dokaza resnice, mu je seveda pot za to ravno tako odprta pred okrajno sodnijo. Kajti prestopka zanemarjanja uredniške dolžnosti more biti prost le, če se mu dokaz resnice posreči. Stvar je torej, da nastopi s svojim gradivom pred goriško okrajno sodnijo. Veselje Novega Časa je vsekakor prezgodnje. Pač pa je poslanec Kovač s svojim predlogom mnogo bližje popolnemu zadoščanju, kajti na okrajni sodniji Šinigoju ne bo mogoče stvar tako zavlačevati, kakor je to storil pred porotno sodnijo.

Nadporočnik aviatik Elsner, ki se je ubil pri Aspernu, kakor smo zadnjič poročali, je bil priplul dne 10. oktobra lani iz Asperna v Gorico v družbi z nadporočnikom Stoiesavljevičem. Z Dunaja v Gorico je rabil 4 ure. V višini 1400 m je preplul Semering, na to je letel čez krasno Mursko dolino proti Karavankam, v višini 2400 je preletel Stol in je bil v Gorici

ob pol 12. dopoldne; pristal je na Rojcah na vojaškem vežbališču. Drugi dan je odpeljal iz Gorice in prispel srečno v Aspern. Sedaj je tam ponesrečil na novem aeroplanu. Z višine 200 m je padel in obležal mrtev. Njegova zaročenka je gledala polet in padec njegov z okna doma na stanovanju.

Avtomobili letijo po ulicah v Gorici, kar se da, in omečejo sedaj v deževnih dneh z blatom pasante, da je joj. V Gosposki ulici so bila te dni vsa izložbena okna ometana z blatom, da se je komaj skozi videlo. Najhujši pa je vojaški avtomobil; pred tem zbeži v vežo vsak, kdor mu je more še niti.

40 mučnikov 40 dni dež — pravijo vremenski preroki, ki se pa včasih grdo zmotijo. V torek je bil dan 40 mučnikov in vremenski preroki so vzdihili: 40 dni bo dež! ker je bil deževen, neprijeten dan. Včeraj je bil dež, veter, mraz, zima! Danes pa se je zjasnilo in sije prijetno sonce. Spomlad. Take so vremenske spremembe v Gorici.

»Oggi l'incanto al Monte di Pietà« — tako je kričal danes in tako kriči vselej uslužbenec »Monta«, ko naznanja dražbo na Montu. Kričal je tako na Kornu in slovenski kmetje so ga poslušali in zmajevali z glavo, kaj je to? »Mont« je kateri že razumel, kaj ga čaka na Montu, pa ne. Ali res ne sme uslužbenec Monta naznanjati tudi po slovensko dražbe?! Ali je Mont laški zavod brez slovenskega denarja?! — Menda smemo zahtevati od Monta, da bo upošteval slovenski jezik povsodi, kakor se tiče!

G. župana iz Renč so hoteli danes potisniti med nabornike in ga menda vzeti k vojakom. Vršijo se izredni nabori na glavarstvu in h komisiji je prišel tudi mladi g. župan Stepančič iz Renč. Ko gre proti komisiji, ga je stotnik zavrnil ter mu pokazal, kam naj gre med nabornike, da se sleče in ga pregledajo... Ni manjkalo smeha, ko se je razkrilo, da je oni mladi mož župan iz Renč.

Deklica sta rešila iz morskoga kanala v Ogleju dva pogumna Gradežana Pavel Corbatto in Blaž Markezan. Deklica Pierina Pilon je zdrsnila v kanal. Mnogo ljudi je to videlo, ali nikdo si ni upal skočiti v kanal. Storila pa sta to omenjena mlada Gradežana in rešila deklico smrti.

Nesreča. — V Gradišču ob Soči je padel pri zgradbi učiteljskega poslopja 18-letni zidarSKI pomočnik Fran Grohovac z višine 4 m ter si zlomil levo nogo in dobil še druge poškodbe. Pripeljali so ga v bolnišnico v Gorico.

Central Bio ima te dni zopet jako zanimive vsprede z raznovrstno vsebino. Prav posebno moramo opozarjati na film »Ivan Strauss«, ki se bo začel prednašati od prihodnjega ponedeljka naprej. V tem filmu nastopijo prvi umetniki na dunajskih odrih, tako da se bomo čutili kot v kakem dunajškem gledališču. Velikanski uspeh, ki ga je imel ta film po vseh drugih evropskih mestih ne sme izostati tudi v Gorici. Enak in še večji vžitek se nam obeča s filmom »Girardi«, ki pride pozneje na vrsto.

Listnica uredništva: G. J. F.: Take reči, ki se tičejo Gorice in naše dežele, sporočajte nam, pa dobijo »odmev« v našem goriškem listu. Ponatiskuje pa nerad vsak list! Na omenjeni dopis Vaš se povrnemo.

Prosveta.

Redni občni zbor »Narodne Prosvete« v Gorici se bo vršil v sredo, dne 18. t. m. ob 8. uri zvečer »pri jelenu«. Dnevni red: 1. Predmema pravil; 2. Poročilo odbora; 3. Volitev odbora; 4. Morebitni predlogi. Gg. člani so vabljeni, da se vdeležijo polnoštevilno.

Jurčičeva sedemdesetletnica. — 3. t. m. je minulo 70 let, odkar se je v prijazni Muljavi porodil Josip Jurčič. Ni pisatelja med Slovenci, ki bi bil tako znan med narodom, ko Josip Jurčič. Njegovi romani »Jurij Kozjak«, »Deseti brat«, »Rokovnjač« so znani pač vsakemu Slovincu. Njegovo delo za naobrazbo naroda je ogromno, njegove zasluge za razvoj slovenske književnosti in časnikarstva velike. In vendar bi skoraj pozabili na jubilej moža, ki je od prve mladosti pa do zgodnje smrti posvetil vse svoje sile narodu. Letos obhajamo obenem petdesetletnico, odkar

je izdal Jurčič svojo prvo balado »Junakov grob« v »Slovenskem glasniku«. Pridružujemo se mnenju g. Harambaše v »Slov. Narodu«, da počastimo najlepše spomin Jurčiča, če izide za jubilej nadaljevanje Jurčičevih izbranih spisov in pa ilustrovana izdaja »Jurija Kozjaka«. Narod sam pa počasti moža najlepše, če ne pozabi njegovih zlatih besedi v »Tugomeru« in drugih njegovih delih.

Ševčenko. — Maloruski narod praznuje velik jubilej, praznuje stoletnico svojega največjega pesnika Taras Ševčenka. Ne praznuje pa le stoletnico svojega pesnika, temveč tudi ustvaritelja maloruske književnosti, ustvaritelja maloruske narodnosti. To je pomen Ševčenka in tega se zavedajo dobro Rusini, tega se pa zaveda tudi birokratična ruska vlada. V Rusiji se ne sme praznovati njegova stoletnica, ker rodili bi se spomini na ono dobo, ko je moral presedeti Ševčenko vsled svojega narodnega dela leta in leta v ruski ječi, pokazalo bi se pa tudi, da živita v Rusiji dva silna naroda! Ker pa vlada ne pripozna maloruske narodnosti, zato ne sme častiti maloruski narod, svojega velikega sina. Ali te prepovedi ne bodo izruvale spomina na Ševčenka in slej ko prej se bo klanjal maloruski narod spominu svojega največjega sina.

DOPISI.

Iz tolimskega okraja.

Grahovo. (Shod.) — V nedeljo, dne 1. marca je bil za našo vas izvanreden praznik, ker tega nismo še doživeli, kar obstoja deželni zbor v Gorici, da bi se bil potrudil nas obiskati kakšen deželni poslanec, razun o volitvah.

Na ta dan priredilo je slovensko politično društvo v Gorici v dvorani gostilne Antona Rutar javen shod, na katerem se je zbralo iz vse naše daljne okolice čez sto samo dobrih kmetov, zavednih možakarjev.

Zelo poljudno in temeljito nam je poročal naš deželni poslanec Mikuz o položaju v deželi in nam dal zadovoljiv račun o svojem delovanju v deželnem zboru.

Govoril nam je tudi gospod nadučitelj Rakovšček zelo iskreno in nas bodril k delu za boljše gospodarsko, narodno in politično bodočnost.

Po shodu smo še marsikako pametno rekli in smo našemu poslancu, kakor tudi gosp. Rakovščeku zelo hvaležni za njiju poduk in nasvete in upamo, da nas še večkrat obiščeta.

Grahovci.

Dol. Trebuša. — Bralnemu društvu »Vodnica« v Dol. Trebuši, Tolminsko, je darovalo kolesarsko društvo »Idrijska dolina« na Slapu 10 K, za kar se mu najtopleje zahvaljuje odbor.

Iz goriške okolice.

Sovodnje. (Občinske volitve.) Pri občinskih volitvah v III. razredu so od 6 izvoljenih 4 klerikalci. Izvoljena sta v tem razredu tudi socialisti dr. Bobič in Kovic, izvoljen je tudi L. Lukežič, vodja Narodne tiskarne v Gorici. V II. razredu so izvoljeni naši: Peter Tomsič, Anton Tomsič, Sovodnje, Tomaž Florenin, Gabrije, Fran Simčič, Vrtoče, Anton Batistič, Peč, Miha Lukman, Sovodnje. V I. razredu naši: Josip Kodermac, Anton Cijan, Peč, Karol Čevdek, Sovodnje, Štefan Tomsič, Sovodnje, Anton Florenin, Gabrije in Ivan Cotič, Sovodnje, socialisti.

Novostrujari so si mnogo več obetali, zlasti, ker so pomagali preč. gospodje poslanec Rojec, Zega in Čargo!

Iz Št. Petra. (Smrtna kosa.) Umrl je v torek 10. t. m. Josip Černic, posestnik. Pobrala ga je zaplujnica. Pokojni je oče dveh sinov, ki sta izborna tenorista v društvu »Prešeren«. Naj počiva v miru dobri pokojnik, preostalim naše sožalje!

Gospodarske vesti.

Pridite po vino! — (Iz Škrbine.) Neko lepo zimsko jutro me je vzdramilo, da sem se dvignil iz Trsta na Kras, čez Tomaj dalje v Škrbino, preko znanega Trstelja, čez Železna vrata, ter dol na Vipavščino in konečno z vlakom drž. žel. zopet v Trst. Ker sem imel opraviti z vi-

nom, nabavil sem si nekaj terana v Tomaju, nekaj terana in belega vipavca pa v Škrbini. Prav dobro mi je šlo s kupčijo, nepričakovano sem z vinom zadovoljen. Zato sem sklenil, da obiščem ob potrebi zopet Škrbino.

Škrbina se nahaja bolj v kotlini, z lepo obdelanim poljem in trtnimi nasadi, toplo in ugodno je podnebje. Teran pridelujejo v domači kraški zemlji, belega vipavca pa v svojih zemljiščih 1 uro hoda, v Vipavski zemlji, nad Dornbergom in Gradiščem.

V Škrbini se nahaja še okrog 200 hl prav dobrega vipavca in okrog 80 hl izvrstnega kraškega terana. Opozarjam gosp. vinotrčce in krčmarje, da se ob potrebi zatečejo v Škrbino, ker bodete gotovo z dobro kapljico postreženi in z njo zadovoljni. — Popotnik iz Trsta.

Trgovsko in obrtno društvo v Gorici naznanja vsem članom, da se vrši danes ob 8. uri zvečer pri Jelenu občni zbor z dnevnim redom: Razpust društva, Pozivljamo vse člane, da se občnega zbora zanesljivo udeležijo!

Tečaj za trtno cepljenje. — Na slov. dež. kmetijski šoli v Gorici (Tržaška c.) se vrši prihodnji ponedeljek, dne 16. marca tečaj za trtno cepljenje v suho in siljenje cepljenih trt. Kdor se zanima, naj pride ta dan ob 9. zj. v šolo.

Postaja južne železnice v Trzinu se izdatno razširi in poveča. Promet to zahteva. Znamenje, kako se razvija Trzin.

Tržni dan je danes, ali današnji trg je slabo obiskan, ker bo v ponedeljek trg s v. Jelerja, »trg od tičev« in za nakup krompirja za seme. Ta dan bo gotovo dosti deželanov v Gorici.

Razne vesti.

Steklo in namizno orodje carja Ferdinanda. — Po velikanskih zmagah v prvi balkanski vojni je imel marsikateri balkanski kralj visokoteče misli, a najbolj gotovo kralj Ferdinand. Naročil je v znani steklarni v Benetkah krasno steklo in namizno orodje. Na vseh predmetih se je pa blestel ponosni napis: Ferdinand I., cesar balkanski. — Srbske zmage pa so pokopale vse visokoteče misli in tako počiva v skladiščih prekrasno blago, ter priča o ponižani Bolgarski.

Ruski admiral umrl v laškem Vidmu. Ruski admiral pl. Ljeven, poveljnik križarke »Diana« pod Port-Arturjem, je umrl v vlaku pri Vidmu, ko se je vračal z Riviere v Rusijo. Pogreb je bil v Vidmu, ne navadno slovesen, do kolodvora, potem so krsto prepeljali v Rusijo. Veliki oddelki vojaštva in zastopniki vseh oblasti so se udeležili pogreba. Na krsto so položili poleg ruske italijansko trobojnico.

Pri Buzetu v Istri so udrli neznani svedrovc v urad hrvaške kmečke zadruge in odnesli denarja 10.000 K.

V Opatiji je sedaj tujcev 3000. V Lovranu pride te dni nadvojvoda Fran Salvator. Tam se nahaja že princ Koburški, princ Ditrichstein in Ludovik Saksonski. V Opatiji je tudi pruski princ Joahim.

Učiteljski v Avstriji. moških, in ženskih je: 57 moških s 7855 gojenci in 20 ženskih s 3593 gojenkami; gojencev in gojenk na učiteljskih je torej 11.448.

Četr milijona zalgal v eni noči. — V Budimpešti je zaigral pred kratkim neki bogat magnat v eni noči 250.000 K. Imena magnata listi ne navajajo, pač pa ora dva, ki sta dobila ta denar; ta dva sta H. Herzman in D. Tibor, znana igralca; prvi je nekoč pred leti zgubil v eni noči 2 milijona kron. Na Ogrskem so sploh hudi igralci. M. Šemere je dobil nekoč od grofa Počockega v igri 3 milijone kron. Pri tisti zgubi je bil navzoč takratni zunanji minister Goluchowski. Grof Sibra je izgubil pri »makao« pred par meseci 800.000 K v eni noči... To so igralci to, altrochè goriški trešetarji in šnopslarji po »flicki«!

Najbolji, ker blagovonjav, barvovit, finega okusa ter po ceni, je in ostane pravi Francov! Kavin primatek.

Razglasi.

Dohodninske napovedi.

V svrhu odmerjenja dohodnine, nadalje davka na plače pri prejemkih nad 6.400 K in rentnega davka za leto 1914 se na podlagi §§ 202 oziroma 138 postave z dne 25. oktobra 1896, drž. zak. št. 220 pozivljajo one osebe, katere so po § 153 citirane postave v obliki novele z dne 23. januarja 1914, drž. zak. št. 13 oziroma po § 124 na Primorskem dohodnini ali rentnemu davku podvržene, da vložijo pismeno napovedi pri pristojni c. kr. davčni administraciji oziroma pri c. kr. okrajnem glavarstvu (oziroma pri onem c. kr. davčnem uradu, kateri se ne nahaja na sedežu kakega okrajnega glavarstva) v času od 15. marca do 15. aprila 1914 ali pa dajo iste na zapisnik.

Osebe, katerih dohodki svote 2.000 K ne presegajo, so sicer k dohodninski napovedi upravičene, vendar pa toliko časa ne primorane, dokler niso v to od davčne oblasti posebej pozvane.

Onim davkoplačevalcem, katerim bi plačilni nalogi za leto 1913 in prejšnja leta do koncem marca ne bili še dostavljeni, se dovoli nadaljnji, od vročitve zadnjega plačilnega naloga računjeni 14 dnevni rok v svrhu vložitve zgoraj navedenih napovedi.

Po 23. januarju 1914 kot dnevno razglasitve novele glede osebnih dohodkov se za čas pred razglasitvijo novele ne morejo pravomočno odmerjenja v škodo obvezancev spremeniti in uvesti naknadna nova odmerjenja splošne pridobnine, rentnega davka, dohodnine, davka na plače, vojaške takse in hišnega davka ali pa kazensko postopanje glede teh davkov za imenovano dobo. — Napovedi, naznani in izjave, ki se podajo za splošno pridobnino, rentni davek, dohodnino in hišni davek za leto 1914, ne smejo torej služiti za izvedbo še ne končanih odmerjenj, za uvedbo naknadnih odmerjenj in kazenskih postopanj glede kakega davka za dobo pred 1. januarjem 1914.

Te ugodnosti amnestije pa ne pridejo za leta 1911, 1912, 1913 onim davkoobvezancem v korist, ki bi bili kaznovani radi kakega davčnega prestopka, zagrešenega po 23. januarju 1914. — Kazenske določbe za slučaje neresničnih in opuščeni napovedi se nahajajo v §§ 239—244 postave glede dohodnine.

O davčnem postopanju napram osebam, ki so tekom davčnega leta postali davčnoobvezni in o naznanilni dolžnosti glede njih obravnavajo §§ 227, 228 in 145 omenjene postave.

Ako kak davkoobvezanec napovedi pravočasno ne vložijo, se zamore odmerjenje po prejšnjem pozivu uradnim potom izvršiti.

Najvažnejše, z novelo glede osebnih davkov uvedene, glede sestave napovedi merodajne spremembe sedanjih postav so sledeče:

1. Davčna obveznost. Ne glede na državljanstvo so podvržene dohodnini glede skupnih dohodkov one fizične osebe, katere bivajo v ozemlju, za katero velja ta zakon, oziroma katere se mudijo v njem dalj kot 1 leto. Osebe pa, ki ne bivajo v tuzemstvu in se tu radi zasluzbe ne mudijo nad enim letom, so podvržene dohodnini le glede v tem času v tuzemstvu pridobljenih dohodkov.

V inozemstvu bivajoče osebe so podvržene dohodnini le glede krajevno na tuzemstvo vezanih dohodkov (tuzemska zemljišča, na njih vključene tirjatve, pridobitna podjetja, službeni prejemki itd.).

Istotako so rentnemu davku s celim zneskom njih prejemkov podvržene fizične osebe, ki v tuzemstvu bivajo, nadalje juridične osebe, ki imajo tu svoj sedež. — V tuzemstvu bivajoče fizične in juridične osebe so podvržene rentnemu davku le glede v teh deželah prejetih davku podvrženih dohodkov.

2. Oproščanje. Oproščene od dohodnine so osebe, katerih skupni dohodki

na leto 1.600 K ne presegajo, od rentnega davka oni, katerih rentnemu davku podvrženi prejemki niti sami, niti v zvezi z drugimi dohodki zneska 1600 K letno ne presegajo.

3. Davčna podlaga. Prejemki, ki so dohodnini in rentnemu davku podvrženi, se morajo napovedati z zneskom, ki so ga v zadnjem davčnem letu predidčem letu dosegli, oziroma v slučaju, da ne bi isti celo leto obstojali, z verjetnim letnim zneskom. — S tem odpadejo 2 oziroma 3 letna povprečna proračunanja za negotove dohodke.

4. Dohodki udov gospodarstva. V svrhu odmerjenja dohodnine so dohodkom načelnika gospodarstva prištetni tudi še nadalje dohodki udov tega gospodarstva. Izjema je v slučaju, da skupni dohodki gospodarstva svote 4.000 K ne presegajo, tako da morajo udje gospodarstva, ako so podvrženi napovedni dolžnosti, posebne napovedi vložiti.

Nasprotno temu pa se odmeri rentni davek ne po gospodarstvih, ampak za vsakega posameznega prejemnika posebej, tako da obstoja glede te vrste davka brezpogojna napovedna dolžnost za vsakega prejemnika rentnemu davku podvrženih dohodkov.

5. Dohodki iz posesti zemljišč, iz samostojnih podjetij in poslov. Pri davkoobvezancih, kateri vedijo o svojem obratu redne knjige, je čisti pridelek oziroma poslovni dobiček izračunati po načelih, ki so predpisana v trgovskem zakoniku za inventuro in bilanco in odgovarjajo običajem rednega trgovca. — C. kr. finančno ravnateljstvo, Trst, dne 1. marca 1914. Dr. Olivier baron pl. Kober c. kr. podpredsednik finančnega deželnega ravnateljstva in finančni ravnatelj.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.
Tiska: »Goriška Tiskarna« A. Gabrček (odgov. I. Fabčić).
Zaloga: Družba za izdajanje listov »Soča« in »Primorac«.

Praktična naznanila.

Deželni odbor: Uradi so otvorjeni vsak delavnik od 8.30 dopoldne do 12.45 pop. in od 4—6 popoldne.

Deželna blagajna uraduje vsak dan od 9. dopoldne do 1. popoldne.

Deželna hipotečna banka (Solska ulica.) uraduje vsak dan od 9. zjutraj do 1. popoldne.

Deželni muzej, na Kornu, je odprt vsako nedeljo od 10—12 dop. brezplačno; druge dneve se treba obrniti na čuvaja in plačati vstopnino 20 v.

Magistrat: od 9. dopoldne do 12.30 pop. in od 3—6 popoldne.

Okrajno glavarstvo: od 9. do 12. dopoldne in od 3—6 popoldne.

Davkarinja: od 8—12 dopoldne in od 4—6 popoldne.

Poštni in brzojavni urad: Urad za priporočena pisma od 8. dopoldne do 7. zvečer. Urad za zavoje od 8. dopoldne do 6. popoldne. Urad za vrednosti in poštna hranilnica od 9. zjutraj do 6. popoldne. Telefonski in brzojavni urad je odprt dan in noč.

Državno pravdnštvo uraduje od 8—12 dopoldne in od 1—6 popoldne.

Okrožna sodnija je odprta od 8—12 dopoldne in od 3—6 popoldne.

Trgovska in obrtna zbornica: od 9—12 dopoldne in od 3—6 popoldne.

Gozdni in domenski urad: od 8—12 dop. in od 4—6 popoldne.

Okrajna bolniška blagajna: od 9—12 dop. in od 3—6 popoldne.

Goriška ljudska posojilnica, Gosposka ulica, od 8—12 dopoldne.

Goriške kmetijske družstvo, na Kornu, od 8—12 dopoldne in od 3—6 popoldne.

Naročajte se na
»Soča« in
»Primorca«.

IZIDOR NANUT

avtorizovana stavbena tvrdka

v Gorici

ulica Adelaide Ristori šte. 5

se priporoča p. n. občinstvu za vsa stavbena dela. Izdeluje vsakovrstne načrte, proračune in kolavdacije po najnižjih cenah.

Edina primorska tovarna dvokoles:

»TRIBUNA«

Gorica, Tržaška ul. 26.
prej pivovarna Gorjup.

Zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrionov i. t. d.

F. BATJEL — GORICA

Stolna ulica št. 2—4.

Prodaja na obroke. Ceniki franko.

»CROATIA«

Zavarovalna zadruga v Zagrebu

- edini domači zavarovalni zavod. -

Ustanovljena leta 1884.

Centrala v Zagrebu v lastni hiši, vogal Marovske in Preradovičeve ulice.
Podružnica v TRSTU,
Via del Lavatoio šte. 1. II. nadstropje.
Telefon št. 2594.

Glavna zastopstva: Ljubljana, Novisad, Osjek, Reka in Sarajevo.

Zadruga sprejema pod ugodnimi pogoji zavarovanja sledeče vrste:

I. Na življenje:

1. Zavarovanje glavnice za slučaj doživljenja in smrti;
2. zavarovanje dote;
3. zavarovanje življenjske rente.

II. Proti škodi po požaru:

1. Zavarovanje zgradb (hiš, gospodarskih poslopij, tovarni);
2. Zavarovanje premoženja (pohištva, prodajniškega blaga, gospodarskih strojev, blaga itd.);
3. Zavarovanje poljskih pridelkov (žita sena itd.).

III. Zavarovanje steklenih šip.

Zadružno imetje vseh oddelkov znaša K 3.018.332-66

Dohodek letne premije s pristojbinami » 1.486.297-56

Izplačane odškodnine » 5.624.162-06

Sposobni posredovalci in akvizitorji se sprejmejo pod ugodnimi pogoji.

Natančnejše informacije daje

Podružnica »Croatiae« Trst, Via del Lavatoio št. 1, II. nadstr.

in glavno zastopstvo »Croatiae« v Ljubljani (tvrdka Kmet & Slivar).

Zastopnika za Goriško s sedežem v Gorici:

D. GILČVERT, Via Bertolini št. 20 (v lastni hiši). — Telefon št. 221.

in FRANC PERKO, v Trgovskem Domu.

Odlikovana pekarija in sladčičarna

Karol Draščik

v Gorici, na Kornu v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinerjega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerjo na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slav. občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

MIHALJ TURK

priporoča svojo

brivnico Gorica, na Kornu št. 6.

Zobozdravniški in zobotehniški atelje

Dr. I. Eržen GORICA

Jos. Verdi tekališče šte. 37.

Umetne zobe, zlato zobovje, zlate krone, zlate mostove, zobe na kaučukove plošče, uravnavanje krivo stoječih zob. Plombvsake vrste.

Ordinira v svojem ateljeju

od 9. ure dop. do 5. ure pop.

Anton Potatzky v Gorici

naslednik Jos. Terpin.

Na areli Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče nürnberškega in drobnega blaga ter tkanin preje in nitij.

POTREBŠČINE.

Za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE.

za krojače in čevljarje.

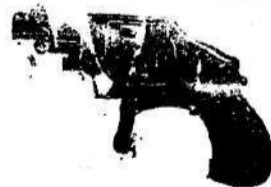
Svetinjice. — Rožni venc. — Mašne knjizice.

Hišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

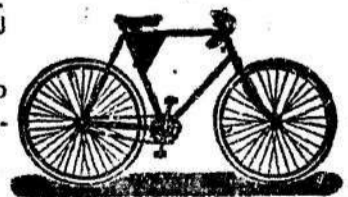
Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi.

Kupujte samo dvokolesa »Gerice« in »Alena«, ki so najboljši francoski sistem in najtrpežnejše vrste hodisi za navadno rabo ali za dirke.

Šivalni stroji Original Victoria so najpraktičnejši za vsako hišo. Isti služijo za vsakovrstno šivanje in stikanje (vezenje). Stroj teče brezšumno in je jako-trpežen. Guške, samokreze, s'a noreznice in vse v to stroko spadajoče preimete se dobi po tovarniški ceni pri tvrdki

Kerševani & Čuk

GORICA, na Stolnem trgu št. 9. GORICA.

Žganjarna Robert Diehl - Celje

priporoča svojo doma žgano štajersko slivovko, tropinovec, borovničevac, brinjevec, ščipkovec, vinsko žganje, konjak; nadalje kuba in jamajka rum, grenčico, »Planinski liker«, Pelinovec ter razne vrste grenkih in sladkih likerjev, čaj Ceylov, Orange, Pekoe in Souchong.

Vzorca in ceniki na razpolago.